

Motion till riksdagen

1985/86:484

Kenth Skårvik m. fl. (fp)

Ändring i utlänningslagen (1980:376) m. m.
(prop. 1985/86:133)

I propositionen föreslås ökade möjligheter att överklaga beslut om verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut. Vi har ett flertal gånger framhållit vikten av en ökad rättssäkerhet i utlänningsärenden, bl. a. genom att den som söker asyl ges rätt till ett juridiskt biträde. Vi tillstyrker därför förslaget att en utlänning ges rätt att överklaga en polismyndighets beslut att inte överlämna ett ärende rörande verkställighet av avvisnings- eller utvisningsbeslut till invandrarverket.

I propositionen föreslås också att invandrarverket skall ges rätt att ompröva sina egna beslut även sedan de överklagats. Det framhålls att det ibland framkommer nya fakta som gör att invandrarverket ändrar åsikt och anser att uppehållstillstånd skall beviljas. En enklare och snabbare handläggning skulle då uppnås om invandrarverket hade rätt att fatta ett nytt beslut i stället för att frågan skall avgöras av regeringen.

Det är en lovvärd ambition att förkorta de långa handläggningstiderna. Detta kan i vissa fall uppnås genom den föreslagna rätten till omprövning. Det kan dock finnas en viss risk för att invandrarverkets möjlighet att ompröva de egna besluten leder till att en något mer restriktiv praxis utvecklas med den kanske outtalade motiveringen att "beslutet kan ju alltid omprövas". Vi tillstyrker trots detta förslaget, men anser att det finns skäl att följa utvecklingen av praxis, så att möjligheten till omprövning inte leder till att denna förändras i restriktiv riktning.

Folkpartiet anser att Sverige skall föra en generös flyktingpolitik. Vi har i en motion under allmänna motionstiden utvecklat vår syn på flyktingpolitiken. Vi har där kritiserat flera inslag i regeringens politik som snarare syftar till en mer restriktiv politik. Vi har bl. a. kritiserat överenskommelsen med Östtyskland och polisens möjligheter att beslagta returbiljetter.

Även i denna proposition återfinns flera förslag som är av restriktiv karaktär. Det är i och för sig positivt att det bl. a. av folkpartiet kritiserade förslaget om vitesföreläggande av transportföretag inte ingår i propositionen.

Regeringen föreslår däremot att transportföretags skyldighet att medföra en avvisad utlänning skall utökas från en vecka till tre månader. Ett genomförande av detta förslag skulle medföra att framför allt flygbolagen tvingas göra noggrannare bedömningar av vilka personer de skall acceptera som passagerare. Vi anser att prövningen av rätten att stanna i Sverige skall göras av myndigheter i Sverige och inte av flygbolag. Vi anser därför att detta förslag inte bör genomföras.

I propositionen föreslås också att pass får omhändertas och att fingerav-

tryck och fotografi tas av den som söker uppehållstillstånd.

Mot. 1985/86:484

I propositionen redovisas en rad skäl till dessa förslag. Vi kan i och för sig inse att det i vissa fall kan vara fördel om dessa möjligheter finns. Vi anser givetvis inte att det är eftersträfvansvärt att det är möjligt att ansöka om uppehållstillstånd vid flera tillfällen med olika identiteter. Samtidigt måste man beakta hur dessa möjligheter att omhänderta pass samt ta fingeravtryck och fotografi kan uppfattas av den asylsökande som flytt undan förtryck och terror. Det kan, vilket flera remissinstanser också påpekar, av den asylsökande upplevas som att behandlas som kriminell. Tagande av fingeravtryck och fotografi hör normalt hemma i brottmålsproceduren.

Även en rätt att omhänderta pass kan upplevas negativt. Vi avvisar därför regeringens förslag på dessa punkter.

Vi kan dock acceptera en mer begränsad rätt till tagande av fingeravtryck och fotografi. Det är rimligt att det finns en möjlighet att ta en utlännings fingeravtryck och fotografi om denne i samband med ansökan om uppehållstillstånd inte kan styrka sin identitet.

I propositionen hävdas visserligen att det kan upplevas som mindre stötande om man regelmässigt tar fingeravtryck och fotografi av alla som söker asyl. Vi är inte övertygade om att de asylsökande delar den uppfattningen.

Hemställan

Med stöd av det ovan anförda yrkas

1. att riksdagen avslår paragraferna 8 b, 8 c och 82 i förslag till lag om ändring i utlänningslagen (1980:376),
2. att riksdagen beslutar att i utlänningslagen införa följande paragraf:

Polismyndighet får ta en utlännings fingeravtryck och fotografi om utlänningspersonen, vid ankomsten till Sverige eller därefter, ansöker om uppehållstillstånd och då inte kan styrka sin identitet.

Stockholm den 7 april 1986

Kenth Skårvik (fp)

Margareta Andrén (fp)

Ingrid Ronne-Björkqvist (fp)

Barbro Sandberg (fp)

Maria Leissner (fp)